

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April – 2026 (New Course)

SANSKRIT P3: DANDIRACHIT-DASHAKUMAR CHARIT (UCHCHHAVAS-6) (CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેના ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો. (કોઈપણ બે) (૦૮)
- Que-1 (A) Translate paragraph on following. (Any Two) (08)
- ૧) કિમિયં લક્ષ્મી ! નહિ નહિ તસ્ય કિલ હસ્તે વિન્યસ્તકમલં અથવા અસ્તુ હસ્ત એવ કમલમ્ । ભુક્તપૂર્વાસાડસૌ પુરાતનેન પૂસા પૂર્વરાજજૈશ્વ, અસ્ય । પુનરવદ્યમયાતયામં ચ યૌવનમ્ । ઇતિ વિચિન્ત્યેવમપિ સાડનધ સર્વાંગશ્રીવ્યત્પસ્ત હસ્ત પલ્લવાગ્ર સદ્દૃષ્ટ ભૂમિરાલીલ નીલકુટીલાલકા સવિભ્રમં ભગવતીમભિવદ્યં કન્દુકમ મન્દરાગરુષિતાક્ષમ મન્ડમિવાલ્બતા । લીલાશિથિલં ચ ભૂમૌ મુક્તવતી ।
 - ૨) ભદ્ર । ભવદ્દ્રષ્ટેષુ રાષ્ટ્રેષુ કતમત્સમૃદ્ધં સંપન્નસસ્યમ્ સત્પુરુષ ભૂયિષ્ઠ ચ? ઇતિ । તમહમીષદ્વિહસ્યા બ્રવમભદ્ર । વિસ્તીર્ણયમર્ણવામ્બરા । ન પર્યન્તોડિસ્તિ સ્થાને સ્થાનેષુ રમ્યાનાં જનપદાનામ્ । અપિ તુ ન ચેદિહ યુવયોઃ સુખનિવાસ કારણં કમપ્યુપાયમુત્પાદિતં શકનુયા તતોડહમેવમ્ ભવેયમઘ્વદર્શી ઇતિ । તાવતૌદેરતરપિતાની મયિ નૂપુરણામ્ । અથાસૌ જાત સંભ્રમા પ્રાપ્તૈવેયં ભતૃદારિકા કન્દુકાવતી કન્દુક્રિડીતેન દેવી વિન્ધ્યવાસીનીમારાઘયિતુમ્ ।
 - ૩) સોડથાચક્ષે દેવ ! સોડહમપિ સુહૃદ્સાધારણજીમયકારણઃ દામલિપ્તાહ્વયસ્ય નગરસ્ય બાહ્યોદ્યાન મહાન્તમુત્સવ-સમાજમાલોકયમ્ । તત્ર કવચિન્ મુક્તકલતામણ્ડપે કિમપિ વીણાવાદેનાત્માનં વિનોદયન્તમ્ ઉલ્કણિત યુવાનમદ્રાક્ષમ્ । અપ્રાક્ષં ચ ભદ્ર । કો નામાયમુત્સવઃ, કિમર્થં વા સમારબ્ધઃ કેન વા નિમિત્તેનોત્સવમનાદૃત્યૈકાન્તે ભવાનુલ્કણિત ઇવ પરવાદિની દ્વિતીયસ્તિષ્ઠતિ ઇતિ ।
- પ્રશ્ન-૧ (બ) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (કોઈપણ બે) (૦૬)
- Que-1 (B) Explain with the reference to the context. (Any Two) (06)
- ૧) અવસરેષુ પુષ્કલઃ પુરુષકારઃ ।
 - ૨) ગૃહિયઃ પ્રિય હિતાય દારગુણઃ ।
 - ૩) ભગવતી ! પતિરેવ દૈવતં વનિતાનામ્ ।
 - ૪) અન્યથાપિ સિદ્ધં નઃ સમીહિતમ્ ।
- પ્રશ્ન-૨ દશકુમાર ચરિતનાં આધારે દંડીની ગદ્યશૈલીનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Que-2 Evaluate Dandi's prose style with reference to દશકુમાર ચરિતમ્ । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૨ દંડીનાં જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- Que-2 Write detail note on life and work of દંડી ।
- પ્રશ્ન-૩ દશકુમાર ચરિતનું ગદ્યકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Que-3 Evaluate દશકુમાર-ચરિતમ્ as a ગદ્યકાવ્યમ્ । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ કંદુકાવતીની કંદુકક્રીડા પર નોંધ લખો.
- Que-3 write note on "કન્દુકક્રીડા of કન્દુકાવતી".
- પ્રશ્ન-૪ સંસ્કૃત ગદ્યનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસની સમીક્ષા કરો. (૧૪)
- Que-4 Discuss in detail the origine and development of Sanskrit prose. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ દશકુમાર ચરિતનાં છઠ્ઠા ઉચ્છવાસનું રસદર્શન કરો.
- Que-4 Describe the " રસદર્શન" of ષષ્ઠ ઉચ્છવાસ of દશકુમાર ચરિતમ્ ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write short notes on any two of the following. (14)
- ૧) દણ્ડિનઃ પદલાલિત્યમ્ ।
 - ૨) દશકુમારચરિતસ્ય શીર્ષકમ્ ।
 - ૩) મિશ્ર ગુપ્તનું પાત્ર
Character of મિશ્રગુપ્તમ્
 - ૪) ગોમીની વૃત્તાન્તમ્ ।